

Motion till riksdagen 2023/24:1054

av **Daniel Vencu Velasquez Castro (S)**

Könsneutral föräldrabalk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör bereda förslagen från utredningen SOU 2022:38 och återkomma med en proposition till riksdagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bestämmelser som reglerar samma situation bör föras samman i gemensamma paragrafer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska föräldraskapsrättsliga regleringen är innehållsmässigt en av de mest moderna i världen. Reglerna innebär bland annat att samma förutsättningar för föräldraskap gäller för samkönade par som för olikkönade par och detta oberoende av om någon av föräldrarna har ändrat könstillhörighet. Trots det har det funnits, och finns fortfarande, anledningar att se över hur lagen kan moderniseras ytterligare.

2020 tillsatte den dåvarande S-ledda regeringen en utredning med namnet ”Alla tiders föräldraskap – ett stärkt skydd för barns familjeliv” (SOU 2022:38) där ett av utredningens uppdrag var att ta ställning till hur föräldrabalkens regler om föräldraskap kan utformas för att bli mer överskådliga, enhetliga, heltäckande, könsneutrala och inkluderande samt enklare att tillämpa. Anledningen till att utredningen tillsattes var att skapa en lagstiftning som tog hänsyn till alla familjekonstellationer i Sverige. När lagen skrevs (1949) var Sverige ett helt annat land där hbtqi-personer ansågs vara sjuka och därför inte hade någon laglig rätt att bilda familj. Men i takt med att samhället blivit öppnare, friare och mer tolerant behöver lagstiftningens språkbruk uppdateras för att spegla nuvarande samhälle snarare än ett samhälle vi har lämnat bakom oss.

Utredningen slår fast att nuvarande lagstiftning har ett språkbruk som bygger på att föräldrar är en kvinna och en man som fått barn genom samlag vilket skapar rättsliga svårigheter för hbtqi-familjer. Vidare har föräldrabalken tre typer av rättsliga föräldrar, ”mor”, ”far” och ”förälder”, något som gör att lagstiftningen blir svår att överblicka och

exkluderar de som har barn men som inte går under de könsspecifika kategorierna av föräldraskap, ”mor” och ”far”.

För att skapa en lagstiftning som bättre stämmer överens med verkligheten och tar hänsyn till olika familjekonstellationer och människors olika könsidentitet och könsuttryck föreslog utredningen att bl.a. byta ut ”mor” och ”far” till enbart ”förälder” och att i övrigt specificera vem det är som fött barnet.

Regeringen måste nu bereda utredningens förslag och skicka en proposition till riksdagen. Normativa lagar och regler som utgör hinder för människor att kunna leva ut sina liv som de vill bör ses över för att skapa ett samhälle där alla kan ta plats. Ett stort steg vore att se över skrivningarna i föräldrabalken.

Daniel Vencu Velasquez Castro (S)